

The Ecological Self

Joanna Macy

www.joannamacy.net

אנו יכולים להינות מתחושת זהות רחבה יותר מזו המוצעת לנו ע"י החברה התעשייתית הגדלה. זוהי זכות-לידה והכרח הישרדותי. להלן מילים מנאמו פורץ הדרך של ארני ניס המציג את הרעיון של העצמי האקולוגי.

במשך 2500 שנים לפחות, המין האנושי התמודד עם שאלות בסיסיות אודותיו שאלות כמו: "מי אנחנו?", "למה אנו מכוונים?", "חלק של איזו מציאות אנחנו?" 2500 שנים זו תקופה קצרה בזמן החיים של המינים, ועוד יותר קצרה מתקופת החיים של כדור הארץ אליו שאנו שייכים כחלקים ניידים מה שאני עומד לומר פחות או יותר בדרכי שלי. אפשר לדחוס בערך לתוך 6 הנקודות הבאות.

1. יש לנו הערכה עצמית נמוכה. אני מדגיש "עצמי" אנחנו נוטים לבלבל בין זה לבין "אגו צר".
2. המין האנושי הוא כזה שבבגרות מלאה ומספקת של כל הצדדים שבתוכנו, לא נוכל להימנע מ"לזהות" את עצמנו עם כל היצורים החיים, יפים או מכוערים, גדולים או קטנים, רגישים או לא. אני אבהיר את הרעיון של ההזדהות בהמשך.
3. באופן מסורתי, ההתבגרות של העצמי מתפתחת דרך 3 שלבים – מהאגו לעצמי החברתי, ומהעצמי החברתי לעצמי המטאפיזי. בתפיסת התהליך הזה, הטבע – הבית שלנו, הסביבה המידית שלנו, המקום אליו אלנו שייכים כילדים – ממנו אנו מתעלמים לחלוטין. ולכן אני מציג באופן ניסיוני את הרעיון של העצמי האקולוגי. אנו עשויים להיות "חלק מ", "של" ו"עבור" הטבע ממש מההתחלה.
- יחסים אישיים וחברתיים הם מאוד חשובים, אבל העצמי שלנו עשיר יותר ביחסיו היסודיים. יחסים אלו הם לא רק היחסים שיש לנו עם בני אדם וקהילות של בני האדם, אלא עם קהילה יותר גדולה של כל היצורים החיים.
4. ההנאה, הסיפוק ומשמעות החיים משתפרת דרך זהות עצמית מורחבת. דרך מילוי של הפוטנציאל של כל ישות. לא משנה מה יהיו ההבדלים בין היצורים החיים, זהות עצמית מוגברת מרמזת על הרחבה והעמקה של העצמי.
5. מכיוון שאי אפשר להימלט מתהליך ההזדהות עם אחרים, כשאנו מתבגרים, העצמי מתרחב ומעמיק. אנחנו "רואים את עצמנו באחר". הזהות עצמית מתערערת אם הזהות העצמית של האחרים, איתם אנו מזדהים, מעורערת. אהבה לעצמנו תעזור לגבור על המכשול הזה ע"י עזרה בהבנת הזהות העצמית של האחרים לפי הפורמולה "חיה ותן לחיות".

אמנם, את כל זה ניתן להשיג ע"י זולתנות (אלטרואיזם) – חובת ההתחשבות המוסרית באחרים-
אך ניתן להשיג ואפילו יותר ע"י הרחבה והעמקה של עצמנו.

בהמשך לביקורת של עמנואל קנט, אנו יכולים להתנהג יפה ללא קשר למוסרית או אי-מוסרית

6. האתגר של ימינו הוא להציל את הפלנטה מהרס מתמשך, המפר את האינטרס של העצמי המואר
של בני האדם ושל שאר היצורים, הרס המפחית את הפוטנציאל של קיום מלא אושר לכל.

יש לי עוד סיבה חשובה להזמין אנשים לחשוב במושגים של העמקה והרחבה של עצמם, זה
מתחיל עם סיפוק האגו הצר כגסות, אך זוהי נקודת ההתחלה שאי אפשר להימלט מפניה. זה
קשור לרעיון שמונח בדרך כלל כהיפך לאגואיזם, כלומר הנטייה לאלטרואיזם.

המונח הלטיני "אגו" והמנוגד לו – האחר, השונה. אלטרואיזם מצביע עם כך שהאגו מקריב את
האינטרס שלו לטובת האחר, השונה. המוטיבציה היא בעיקר חובה; כפי שנאמר אנו עתידים
לאהוב אחרים באותה מידה שאנו אוהבים את עצמנו.

האהבה לה מסוגל המין האנושי מתוך חובה בלבד או באופן כללי מתוך השפעה מוסרית, היא,
למרבה הצער מאוד מוגבלת. מתקופת הרנסנס ועד למלחמת העולם השנייה, האומות הנוצריות
לחמו בערך 400 מלחמות אכזריות, בד"כ מהסיבות הכי שבריריות. נדמה לי שבעתיד צריך
לתת יותר דגש לתנאים שמרחיבים ומעמיקים את העצמי שלנו באופן טבעי. עם תחושת עצמי
רחבה ועמוקה יותר באופן מספק, האגו והאחר מנגד ייעלמו בהדרגה כשנתעלה על ההבדלים

בתחילת החיים, העצמי החברתי מפותח מספיק כדי שלא נעדיף לאכול עוגה שלמה לבד.

אנו חולקים את העוגה עם המשפחה והחברים שלנו. אנו מזדהים עם האנשים האלו בצורה
מספקת כדי לראות את האושר שלנו באושר שלהם, ואת האכזבות שלנו בשלהם. עכשיו זה הזמן
לחלוק עם כל החיים עם פני הכדור האומלל שלנו ע"י העמקת הזהות שלנו עם כל היצורים
החיים, עם המערכות האקולוגיות, ועם גאייה, הכוכב המדהים שלנו.